

І. О. Ніколаєнко

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

КЛАСИФІКАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ СЕРВІСІВ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Наукова публікація присвячена дослідженню проблематики класифікації публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності в адміністративно-правовому аспекті.

Зазначається, що актуальність дослідження проблематики класифікації публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності зумовлена трансформацією ролі держави у відносинах з суб'єктами господарювання, що відбувається в умовах становлення сервісно орієнтованої моделі публічного адміністрування. У сучасних соціально-економічних умовах підприємницька діяльність дедалі більше розглядається не як об'єкт надмірного адміністративного контролю, а як сфера, що потребує правової визначеності, прозорих процедур та ефективного адміністративно-правового забезпечення. Водночас фрагментарність правового регулювання публічних сервісів для бізнесу, відсутність єдиних підходів до їх класифікації та різноманітність процедур ускладнюють реалізацію прав суб'єктів господарювання і негативно впливають на інвестиційний клімат та економічний розвиток держави.

Формулюється висновок про те, що публічні сервіси у сфері підприємницької діяльності є самостійним та комплексним інститутом адміністративного права, який відображає сучасну тенденцію переходу від контролюючої до сервісної моделі публічного адміністрування. Національне законодавство вже містить основні елементи цієї моделі, однак її практична реалізація залишається фрагментарною та недостатньо інтегрованою. З огляду на це доцільним є подальше вдосконалення системи публічних сервісів шляхом імплементації європейських підходів, зокрема: законодавчого закріплення принципу одноразового подання даних як процесуальної гарантії для бізнесу; створення єдиного цифрового шлюзу доступу до публічних сервісів; розвитку комплексних сервісів, орієнтованих на життєвий цикл підприємницької діяльності; забезпечення повної міжреєстрової взаємодії та підвищення рівня автоматизації адміністративних процедур.

Ключові слова: публічні сервіси, підприємницька діяльність, правове регулювання, адміністрування, класифікація, реєстрація, ліцензування, дозвільні процедури, адміністративні послуги, цифровізація, напрями удосконалення.

Актуальність теми. Актуальність дослідження проблематики класифікації публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності обумовлена еволюцією функцій публічної влади у відносинах з суб'єктами господарювання, що відбувається в умовах становлення сервісно орієнтованої моделі публічного адміністрування. У сучасних соціально-економічних умовах підприємницька діяльність дедалі більше розглядається не як об'єкт надмірного адміністративного контролю, а як сфера, що потребує правової визначеності, прозорих процедур та ефективного адміністративно-правового забезпечення. Водночас фрагментарність правового регулювання публічних сервісів для

бізнесу, відсутність єдиних підходів до їх класифікації та різноманітність процедур ускладнюють реалізацію прав суб'єктів господарювання і негативно впливають на інвестиційний клімат та економічний розвиток держави.

Теоретична значущість дослідження полягає у необхідності подальшого розвитку адміністративно-правової доктрини публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності як самостійного правового інституту. У науці адміністративного права тривалий час домінувала концепція державного управління, зорієнтована на владно-розпорядчі та контрольні функції, що не повною мірою відповідає сучасним європейським уявленням про належне врядування. Системна

класифікація публічних сервісів за різними адміністративно-правовими критеріями дозволяє поглибити розуміння їх юридичної природи, співвідношення матеріальних і процедурних елементів, а також визначити місце підприємця як активного учасника адміністративних правовідносин, а не пасивного адресата владних приписів.

Практичне значення дослідження обумовлене необхідністю вдосконалення механізмів надання публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності та підвищення якості адміністративних процедур. Чітка класифікація публічних сервісів має прикладне значення для законодавця, органів публічної влади та практикуючих юристів, оскільки сприяє уніфікації процедур, визначенню меж дискреційних повноважень адміністративних органів, зменшенню адміністративного навантаження на бізнес та підвищенню рівня правової визначеності. Крім того, результати такого дослідження можуть бути використані при розробленні комплексних електронних сервісів, орієнтованих на життєвий цикл підприємницької діяльності, а також при удосконаленні діяльності центрів надання адміністративних послуг.

Євроінтеграційний аспект актуальності теми полягає у необхідності гармонізації національного адміністративного законодавства з правом Європейського Союзу та впровадження європейських стандартів сервісної діяльності публічної адміністрації. У країнах ЄС публічні сервіси для бізнесу ґрунтуються на принципах пропорційності, цифрової сумісності, одноразового подання даних та орієнтації на потреби користувача, що знаходиться відображення у відповідних правових актах та практиках. Для України, яка перебуває на шляху європейської інтеграції, дослідження класифікації публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності є важливим кроком до формування цілісної сервісної моделі держави, удосконалення національного законодавства та забезпечення реального переходу від контрольної до партнерської взаємодії між державою і бізнесом.

Питання адміністративно-правового регулювання відносин між органами владних повноважень та суб'єктами підприємницької діяльності досліджували такі відомі вчені як Д. Бабенко, О. Болгар, А. Боровик, С. Віннік, О. Дубинський, Л. Дудник, О. Клим, М. Ковальова, А. Ковач, А. Красовська, Х. Кульгавець, А. Ластовецький, С. Лисенко, Д. Парамонов, Ю. Сагайдак, В. Селіванов, В. Тильчик, Л. Хомко, К. Чаплигін, А. Чорна, О. Юшкевич.

Зарубіжний досвід публічного управління у сфері підприємницької діяльності досліджено в роботах Т. Гончарук, О. Деренько, Н. Заярної, О. Камушкова, І. Орлової, В. Рибчака, О. Рябцева, І. Шайдюк.

Проте, класифікація публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності в адміністративно-правовому аспекті ще не була предметом окремого дослідження, що актуалізує необхідність підготовки даної публікації.

Постановка завдання. Метою публікації є дослідження проблематики класифікації публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності в адміністративно-правовому аспекті.

Методологія даної публікації включає класичне поєднання філософських, загальнонаукових та спеціально-юридичних методів дослідження. В процесі дослідження також активно застосовуються провідні наукові підходи: інструментальний, синергетичний, антропологічний, цивілізаційний, телеологічний тощо.

Застосування інструментального наукового підходу має принципове значення для дослідження класифікації публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності, оскільки дозволяє розглядати адміністративно-правові норми, інститути та процедури не лише як формально-юридичні конструкції, а передусім як правові інструменти, спрямовані на досягнення конкретних публічно значущих цілей. У межах такого підходу право постає як засіб організації взаємодії між публічною адміністрацією та суб'єктами господарювання, а ефективність правового регулювання оцінюється через призму його здатності забезпечувати правову визначеність, доступність публічних сервісів і належний баланс між публічними та приватними інтересами.

Інструментальний підхід дозволяє по-новому осмислити природу публічних сервісів у сфері підприємництва як комплексу взаємопов'язаних адміністративно-правових інструментів, до яких належать адміністративні процедури, індивідуальні адміністративні акти, реєстраційні дії, дозвільні та ліцензійні механізми, а також інструменти адміністративного контролю. Такий підхід дає змогу здійснити не лише формальну класифікацію публічних сервісів, а й функціональний аналіз їх практичного призначення, виявити ефективні та неефективні правові механізми, а також встановити, якою мірою конкретні інструменти відповідають завданням сервісної моделі публічного адміністрування.

З позицій інструментального підходу особливого значення набуває аналіз адміністративної процедури як універсального правового інструменту, що забезпечує реалізацію прав суб'єктів господарювання у відносинах з публічною владою. Саме процедура виступає ключовим механізмом трансформації владних повноважень у сервісну діяльність, оскільки визначає порядок прийняття рішень, межі адміністративної дискреції, гарантії участі заінтересованих осіб та способи захисту порушених прав. У цьому контексті інструментальний підхід дозволяє оцінити не лише наявність відповідних процедурних норм, а й їх здатність реально виконувати функцію правового сервісу для бізнесу.

Практична цінність інструментального наукового підходу полягає у можливості використання результатів дослідження для вдосконалення національного законодавства та адміністративної практики. Розглядаючи публічні сервіси як систему правових інструментів, дослідник отримує змогу сформулювати обґрунтовані пропозиції щодо оптимізації адміністративних процедур, підвищення рівня цифровізації, запровадження комплексних сервісів та імплементації європейських стандартів належного врядування. Таким чином, інструментальний підхід виступає методологічною основою для переходу від суто теоретичного аналізу до прикладних рекомендацій, спрямованих на формування ефективної сервісної моделі держави у сфері підприємницької діяльності.

Результати дослідження. Розвиток підприємницької діяльності в умовах сучасної правової держави нерозривно пов'язаний із трансформацією функцій публічної влади, яка дедалі більше відходить від суто контрольної та фіскальної ролі й набуває сервісного характеру. У цьому контексті інститут публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності виступає ключовим елементом публічного адміністрування, що забезпечує реалізацію прав і законних інтересів суб'єктів господарювання, створює передумови для легальної економічної активності та сприяє балансу між публічним і приватним інтересом.

Публічні сервіси у сфері підприємництва слід розглядати як системне адміністративно-правове явище, що охоплює сукупність юридично значущих дій, процедур і рішень суб'єктів публічної влади, спрямованих на надання, підтвердження, зміну або припинення правового статусу підприємця, створення умов для здійснення господарської діяльності, а також на

забезпечення дотримання встановлених законом вимог. Адміністративно-правова природа таких сервісів зумовлюється тим, що вони реалізуються у формі індивідуальних адміністративних актів або адміністративних процедур, мають владний характер, але водночас орієнтовані на обслуговування потреб приватних осіб.

Нормативною основою функціонування публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності є Закон України «Про адміністративні послуги», який закріплює концепцію сервісної діяльності держави [1], та Закон України «Про адміністративну процедуру», що встановлює універсальні процесуальні гарантії для приватних осіб у відносинах з публічною адміністрацією [2]. Саме поєднання матеріально-правових норм спеціального законодавства та загальних процедурних стандартів адміністративного права формує цілісну модель правового регулювання публічних сервісів для бізнесу.

Крім того, правовою основою організації та надання публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності є закони України: «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» [3]; «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» [4]; «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» [5]; Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» [6]; «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [7]; «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» [8]; «Про електронні документи та електронний документообіг» [9]; «Про публічні електронні реєстри» [10].

Класифікація публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності має багатовимірний характер і здійснюється за сукупністю критеріїв, кожен з яких відображає окремий аспект їх адміністративно-правової сутності.

За юридичною природою та характером правового результату публічні сервіси у сфері підприємництва доцільно поділити на такі види:

– статусоутворюючі (легалізаційні), що спрямовані на виникнення, зміну або припинення правосуб'єктності суб'єктів господарювання, включаючи державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців, внесення змін до відомостей про них та припинення підприємницької діяльності відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»;

– дозвільні, які полягають у наданні права на здійснення окремих видів господарської діяльності або конкретних господарських операцій за умови наявності підвищеного публічного інтересу, ризиків для життя, здоров'я, безпеки чи довкілля та регулюються Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»;

– ліцензійні, що забезпечують допуск суб'єктів господарювання до провадження видів діяльності, визначених законодавством як ліцензовані, а також передбачають подальший адміністративний контроль за дотриманням ліцензійних умов відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»;

– реєстраційно-облікові, пов'язані з внесенням суб'єктів господарювання або об'єктів їх діяльності до публічних електронних реєстрів, постановкою на облік, присвоєнням ідентифікаційних ознак та формуванням адміністративних статусів, необхідних для здійснення фіскальних, митних та інших публічно-правових режимів;

– майново-правові та інфраструктурні, спрямовані на оформлення прав на земельні ділянки, об'єкти нерухомості, інженерні мережі, природні ресурси та інші матеріальні передумови здійснення підприємницької діяльності, що поєднують у собі елементи адміністративних рішень і реєстраційних дій;

– контрольно-наглядові, що реалізуються у формах перевірок, інспектувань, приписів і застосування санкцій та спрямовані на забезпечення дотримання суб'єктами господарювання вимог законодавства відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

За ініціативою та характером взаємодії між підприємцем і публічною адміністрацією публічні сервіси доцільно класифікувати таким чином:

– заявницькі, що надаються виключно за зверненням суб'єкта господарювання та передбачають прийняття індивідуального адміністративного акта;

– повідомні або декларативні, за яких суб'єкт господарювання повідомляє орган публічної влади про початок діяльності або відповідність встановленим вимогам без отримання попереднього дозволу;

– проактивні та автоматизовані, що реалізуються без безпосереднього звернення під-

приємця на підставі даних, які вже містяться у публічних електронних реєстрах, і ґрунтуються на принципі одноразового подання інформації.

За суб'єктом надання публічні сервіси у сфері підприємницької діяльності доцільно поділити на такі види:

– сервіси, що надаються центральними органами виконавчої влади та їх територіальними підрозділами;

– сервіси, що реалізуються органами місцевого самоврядування та їх виконавчими органами;

– сервіси, що здійснюються державними реєстраторами та іншими спеціально уповноваженими суб'єктами;

– сервіси, що надаються через центри надання адміністративних послуг як універсальні інститути фронт-офісної взаємодії з бізнесом.

За рівнем процедурної складності публічні сервіси у сфері підприємництва поділяються на такі групи:

– прості (одноактні), що завершуються прийняттям одного адміністративного рішення;

– погоджувальні, які передбачають участь кількох органів публічної влади та отримання висновків або погоджень;

– конкурсні або відбіркові, пов'язані з розподілом обмежених публічних ресурсів;

– комплексні, що охоплюють послідовність взаємопов'язаних адміністративних процедур у межах однієї життєвої ситуації суб'єкта господарювання.

За ознакою оплатності публічні сервіси у сфері підприємницької діяльності класифікуються таким чином:

– безоплатні, що фінансуються за рахунок публічних коштів;

– платні, за надання яких справляється адміністративний збір або інша передбачена законом плата;

– змішані, що поєднують безоплатні та платні елементи в межах однієї адміністративної процедури.

За формою надання та рівнем цифровізації публічні сервіси поділяються на такі види:

– паперові;

– електронні, що здійснюються з використанням електронної ідентифікації, електронного підпису та публічних електронних реєстрів відповідно до законодавства про електронні довірчі послуги та електронні документи;

– гібридні, які поєднують елементи паперових і електронних процедур.

Адміністративно-правовий аналіз публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності дозволяє зробити висновок, що саме процедура є ключовим інструментом забезпечення балансу між владними повноваженнями держави та правами суб'єктів господарювання. Ефективність сервісної діяльності публічної адміністрації визначається не лише змістом матеріальних норм, а й дотриманням принципів правової визначеності, пропорційності, недискримінації, доступності та цифрової сумісності.

Європейський досвід організації та надання публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності свідчить про формування цілісної сервісної моделі публічного адміністрування, в основі якої лежать принципи доступності, цифрової інтеграції, правової визначеності та орієнтації на потреби користувача. У праві Європейського Союзу публічні сервіси для бізнесу розглядаються не як сукупність розрізнених адміністративних процедур, а як взаємопов'язана система правових і цифрових механізмів, спрямованих на спрощення доступу до підприємницької діяльності та зменшення адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання.

Одним із ключових елементів такої системи є запровадження Єдиного цифрового шлюзу, що функціонує на підставі Regulation (EU) 2018/1724 і забезпечує реалізацію принципу «одних дверей» для бізнесу [11]. У межах цієї моделі суб'єкти підприємницької діяльності отримують доступ до уніфікованої інформації про правила, процедури та права, а також можливість проходження основних адміністративних формальностей в електронній формі незалежно від держави-члена. Принциповим є те, що цифровий шлюз у праві ЄС розглядається не лише як інформаційний портал, а як юридично значуща інфраструктура публічних сервісів, що передбачає стандартизовані описи процедур, обов'язковість електронного формату для визначених «життєвих ситуацій бізнесу», а також застосування сервісних показників як інструменту оцінки якості публічного адміністрування. Для України імплементація такого підходу могла б означати перехід від формального надання електронних послуг до створення повноцінної інтегрованої системи доступу до публічних сервісів у сфері підприємництва.

Тісно пов'язаним із концепцією Єдиного цифрового шлюзу є принцип «once-only», відповідно до якого суб'єкт господарювання зобов'язаний надавати певні дані публічній владі

лише один раз, а подальше використання цих даних має здійснюватися шляхом міждержавного обміну. У праві ЄС цей принцип отримав не лише декларативне, а й технічно та юридично забезпечене закріплення, зокрема через Implementing Regulation (EU) 2022/1463, який встановлює механізми обміну доказами між державами-членами [12]. Європейський досвід демонструє, що принцип «once-only» виступає важливою процесуальною гарантією для бізнесу, оскільки виключає можливість вимагати від підприємців інформацію, яка вже перебуває у розпорядженні публічної адміністрації, а також створює підстави для юридичної відповідальності адміністративних органів за необґрунтовану «паперизацію» процедур. Для національного законодавства України імплементація такого підходу має принципове значення з огляду на необхідність реального, а не формального, зменшення адміністративного тиску на підприємницьку діяльність.

Важливим елементом європейської моделі публічних сервісів у сфері підприємництва є також запровадження єдиних пунктів контакту для сервісних процедур, передбачених Directive 2006/123/EC про послуги на внутрішньому ринку [13]. Ці пункти забезпечують можливість проходження всіх адміністративних формальностей, пов'язаних із започаткуванням та здійсненням діяльності у сфері послуг, через єдиний канал взаємодії з публічною адміністрацією, у тому числі в електронному форматі. Такий підхід спрямований на усунення фрагментарності адміністративних процедур та мінімізацію необхідності взаємодії підприємця з численними органами публічної влади. Для України імплементація концепції єдиних пунктів контакту могла б стати підґрунтям для формування єдиної процедурної траєкторії сервісного бізнесу – від державної реєстрації до отримання дозвільних документів, із суттєвим спрощенням адміністративних процедур.

Окрему увагу в праві Європейського Союзу приділено питанню транскордонного визнання електронної ідентифікації та довірчих послуг, що забезпечується Regulation (EU) 910/2014 (eIDAS) [14]. Зазначений регламент створює правові передумови для взаємного визнання електронних засобів ідентифікації, електронних підписів, печаток та інших довірчих сервісів у транскордонних публічних сервісах. У сфері підприємницької діяльності це означає можливість легального доступу до публічних сервісів іншої держави-члена без додаткових адмі-

ністративних бар'єрів. Для України, особливо в умовах євроінтеграційного курсу, запровадження механізмів, сумісних із eIDAS, має важливе значення для забезпечення доступу іноземних підприємців до національних публічних сервісів, а також для інтеграції українських суб'єктів господарювання до єдиного цифрового ринку.

Суттєвим компонентом європейського підходу до публічних сервісів є також інтероперабельність компанійних реєстрів, що розвивається на основі актів компанійного права ЄС, зокрема Directive (EU) 2017/1132 [15]. Інтерконект реєстрів забезпечує стандартизацію даних про компанії, доступність машинозчитуваних витягів та автоматизоване використання реєстрової інформації у адміністративних процедурах. Такий підхід дозволяє публічній адміністрації використовувати вже наявні дані без повторного залучення суб'єкта господарювання, що є практичним втіленням принципів сервісної держави. В Україні окремі елементи міждержавної взаємодії вже існують, однак вони не мають системного характеру та не сприймаються як обов'язковий стандарт для всіх органів публічної влади.

Таким чином, європейський досвід організації публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності демонструє перехід до інтегрованої, цифрово-орієнтованої та користувацько-центричної моделі публічного адміністрування. Імплементация відповідних правових і організаційних механізмів в Україні потребує не лише технічної модернізації, а й концептуального переосмислення ролі публічної адміністрації як сервісного партнера бізнесу, що має стати одним із ключових напрямів удосконалення національного адміністративного законодавства.

Висновки. Проведене дослідження дає підстави сформулювати висновок про те, що публічні сервіси у сфері підприємницької діяльності є самостійним та комплексним інститутом адміністративного права, який відображає сучасну тенденцію переходу від контролюючої до сервісної моделі публічного адміністрування. Українське законодавство вже містить основні елементи цієї моделі, однак її практична реалізація залишається фрагментарною та недостатньо інтегрованою.

З огляду на це доцільним є подальше вдосконалення системи публічних сервісів шляхом імплементации європейських підходів, зокрема: законодавчого закріплення принципу одноразового подання даних як процесуальної гаран-

тії для бізнесу; створення єдиного цифрового шлюзу доступу до публічних сервісів; розвитку комплексних сервісів, орієнтованих на життєвий цикл підприємницької діяльності; забезпечення повної міждержавної взаємодії та підвищення рівня автоматизації адміністративних процедур.

Реалізація зазначених заходів сприятиме формуванню ефективної, прозорої та передбачуваної системи публічних сервісів, яка відповідатиме європейським стандартам належного врядування та створюватиме сприятливі умови для розвитку підприємництва в Україні.

Перспективність подальшого дослідження даної тематики обґрунтовується необхідністю дослідження досвіду країн – членів Європейського Союзу щодо адміністративно-правового регулювання публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності.

Список використаної літератури:

1. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 №5203-VI. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17> (дата звернення: 05.04.2024).
2. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 №2073-IX. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (дата звернення: 05.04.2023).
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 №755-IV. Дата оновлення: 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення: 05.04.2023).
4. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 №2806-IV. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text> (дата звернення: 05.04.2023).
5. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 19.05.2011 № 3392-VI. Дата оновлення: 28.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17#Text> (дата звернення: 30.04.2023).
6. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 №222-VIII. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення: 05.04.2023).
7. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text> (дата звернення: 05.04.2023).

8. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 05.04.2023).
9. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. Дата оновлення: 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 05.04.2023).
10. Про публічні електронні реєстри: Закон України від 18.11.2021 № 1907-IX. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text> (дата звернення: 05.04.2023).
11. Regulation (EU) 2018/1724 of the European Parliament and of the Council of 2 October 2018 establishing a single digital gateway to provide access to information, to procedures and to assistance and problem-solving services and amending Regulation (EU) № 1024/2012. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj/eng> (дата звернення: 05.04.2023).
12. Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1463 of 5 August 2022 setting out technical and operational specifications of the technical system for the cross-border automated exchange of evidence and application of the 'once-only' principle in accordance with Regulation (EU) 2018/1724 of the European Parliament and of the Council. EUR-Lex. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2022/1463/oj/eng (дата звернення: 05.04.2023).
13. Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/123/oj/eng> (дата звернення: 05.04.2023).
14. Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj/eng> (дата звернення: 05.04.2023).
15. Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 relating to certain aspects of company law (codification). EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj/eng> (дата звернення: 05.04.2023).

Nikolaenko I. O. Classification of public services in the field of entrepreneurial activity: the administrative and legal aspect

The scientific publication is devoted to the study of the issues of classification of public services in the field of entrepreneurial activity from an administrative and legal perspective.

It is noted that the relevance of researching the classification of public services in the field of entrepreneurial activity is determined by the transformation of the role of the state in its relations with business entities, which is taking place in the context of the formation of a service-oriented model of public administration. Under contemporary socio-economic conditions, entrepreneurial activity is increasingly regarded not as an object of excessive administrative control, but as a sphere that requires legal certainty, transparent procedures, and effective administrative and legal support. At the same time, the fragmentation of legal regulation of public services for business, the absence of unified approaches to their classification, and the heterogeneity of administrative procedures complicate the exercise of the rights of business entities and negatively affect the investment climate and economic development of the state.

It is concluded that public services in the field of entrepreneurial activity constitute an independent and complex institution of administrative law, reflecting the modern tendency to shift from a controlling to a service-oriented model of public administration. Although national legislation already contains the main elements of this model, its practical implementation remains fragmented and insufficiently integrated. In this regard, further improvement of the system of public services is considered appropriate through the implementation of European approaches, in particular: the legislative consolidation of the "once-only" principle as a procedural guarantee for business; the establishment of a single digital gateway for access to public services; the development of integrated services oriented toward the life cycle of entrepreneurial activity; ensuring full interoperability of public registers; and increasing the level of automation of administrative procedures.

Key words: public services, entrepreneurial activity, legal regulation, public administration, classification, registration, licensing, permit procedures, administrative services, digitalization, directions for improvement.